Geological and reservoir conditions for geothermal heating in Central Poland in a view of an updated state of exploration

Warunki geologiczno-złożowe dla ciepłownictwa geotermalnego w Polsce centralnej w świetle uaktualnionego stanu rozpoznania

A. Sowiżdżał, M. Hajto, B. Papiernik, K. Mitan, E. Hałaj – AGH UST

AGH University of Science and Technology
Faculty of Geology, Geophysics
and Environmental Protection
Department of Fossil Fuels

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza
Wydział Geologii, Geofizyki
i Ochrony Środowiska
Katedra Surowców Energetycznych

Konferencja podsumowująca / Summary Conference, Warszawa, 24.10.2017

Geothermal research in AGH UST – Department of Fossil Fuels

Badania geotermalne w Katedrze Surowców Energetycznych AGH

The most perspective area for geothermal energy utilization in Poland

Perspektywiczne rejony dla wykorzystania zasobów geotermalnych w Polsce

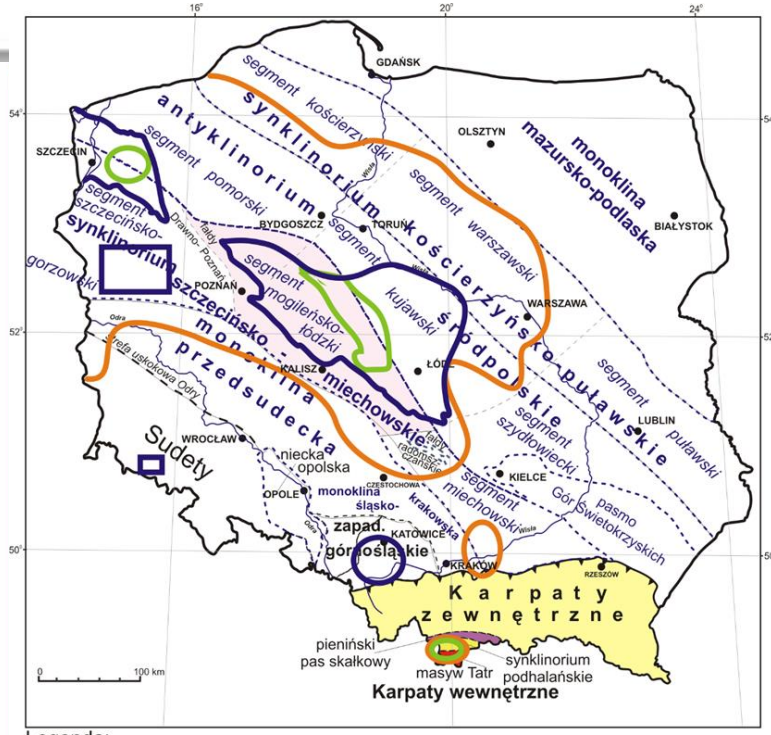

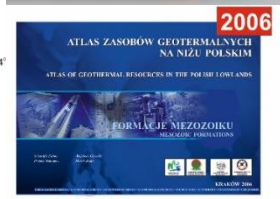

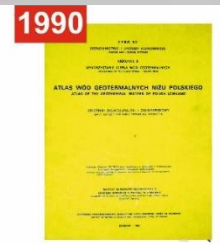

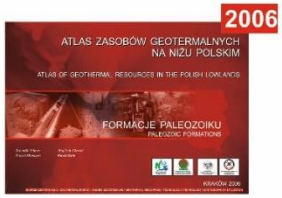

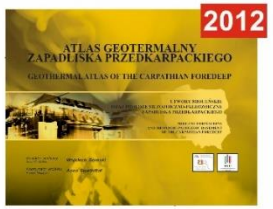

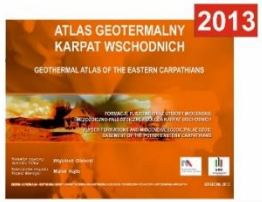

Analiza parametrów geologicznych i hydrogeotermalnych dolnokredowego i dolnojurajskiego zbiornika geotermalnego w rejonie niecki mogileńsko-łódzkiej

Analysis of geological, hydrogeological and geothermal parameters and estimation of geothermal resources within the Mogilno-Łódź Trough for the location of new geothermal heat plant installations

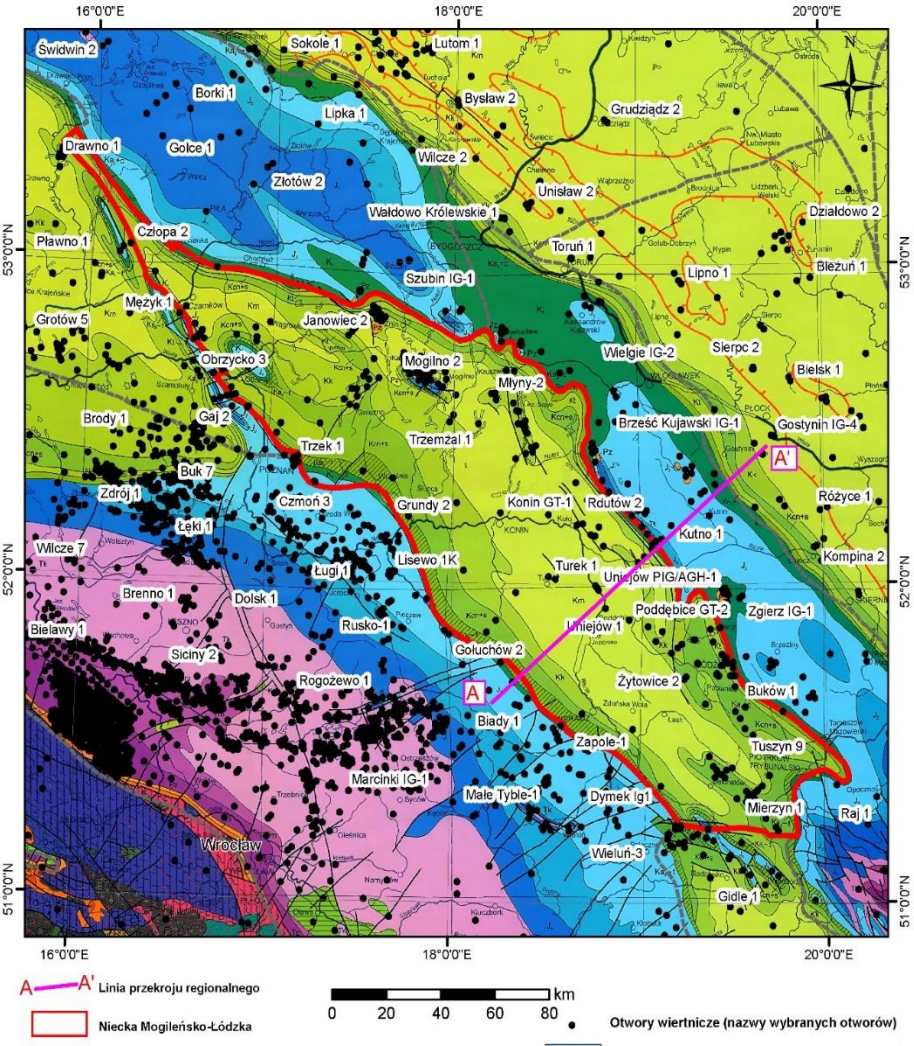

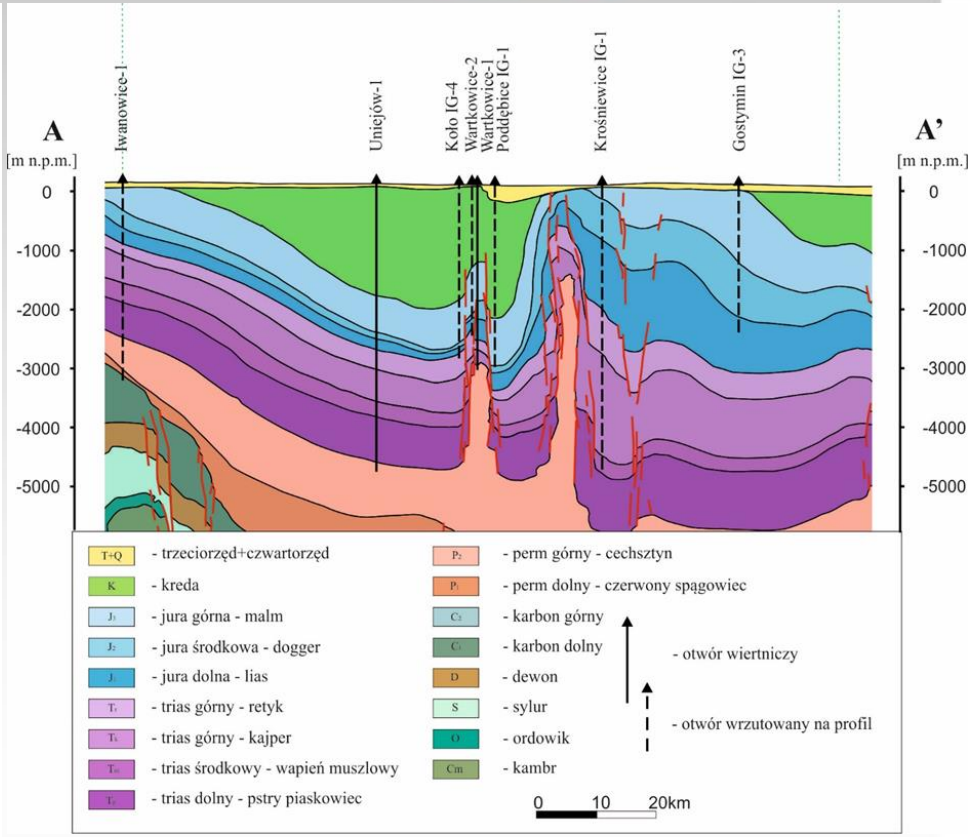

(wg P. Karnkowskiego,1977)

Przekrój geologiczny przez rejon niecki mogileńsko-łódzkiej

Geological cross-section - Mogilno-Łódź Trough

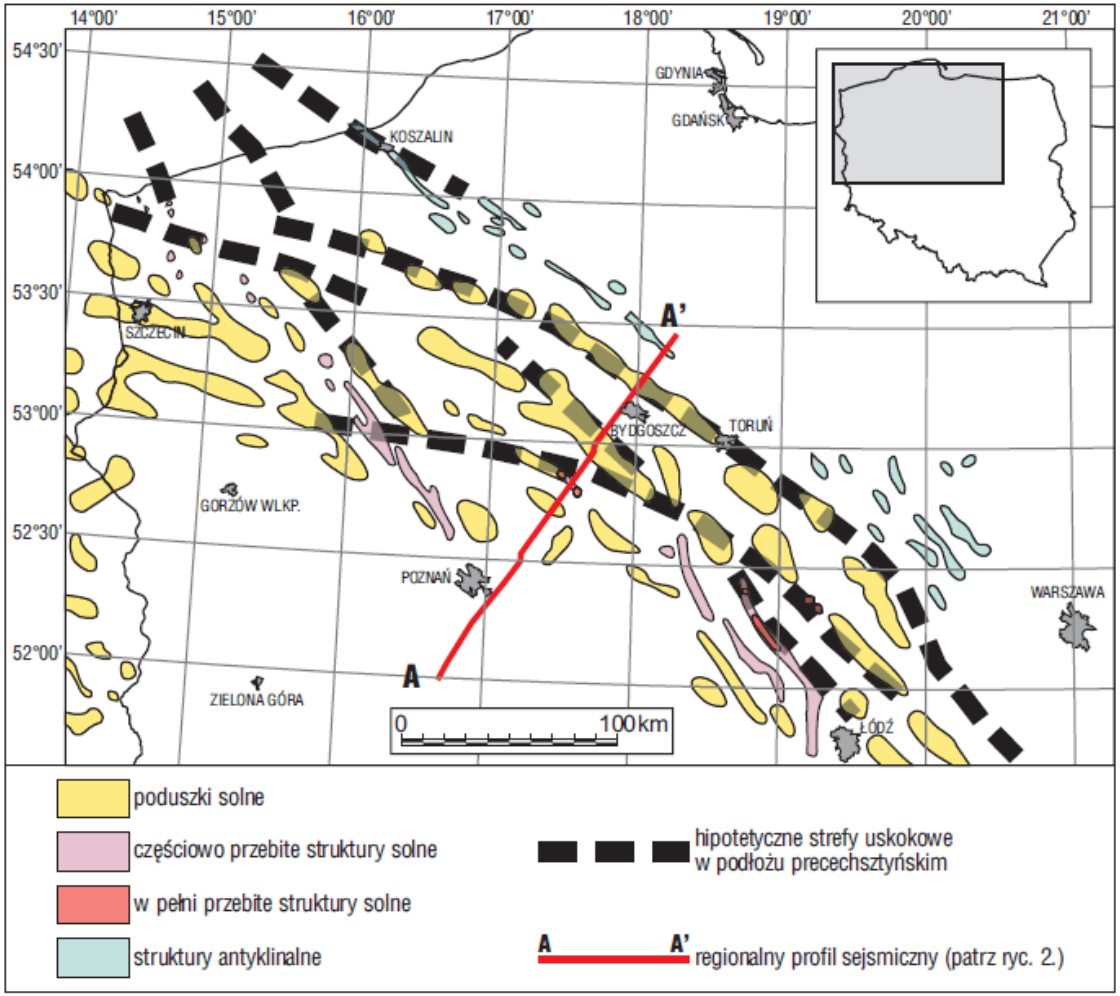

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

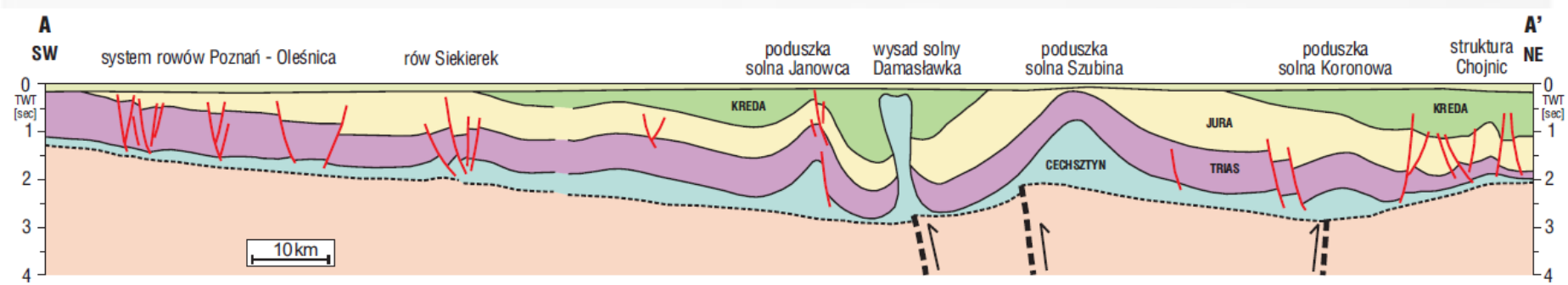

na podstawie Krzywiec, 2006

Obecny stan zagospodarowania zasobów geotermalnych

The current state of geothermal resources development

Parametry funkcjonujących ciepłowni geotermalnych na obszarze niecki mogileńsko-łódzkiej
Parameters of geothermal heating plant in the area of the Mogillno-Lodz Through
(based on/na podstawie Kępińska, 2016, Kępińska i in, 2017)

Lokalizacja	Rok uruchomienia	Temperatura wody [°C]	Wydajność wody [m³/h]	Minera-lizacja wody [g/L]	Moc z geotermii [MW_{Th}]	Całkowita moc zainstalo-wana [MW_{th}]	Sprzedaż ciepła z geotermii w 2015 r. [TJ]	Udział geotermii w całkowitej sprzedaży ciepła (%)
Poddębice	2013	68,4	252	0,4	10	10	15	100
Uniejów	2006	68	120	6,6	3,2	7,4	19,2	80

Zbiornik geotermalny – piaszczyste utwory kredy dolnej
Geothermal reservoir – Lower Cretaceous sandstones

Projekty w różnych fazach rozwoju/plany:
Projects in various phases of development/plans:

- Konin - Geotermia Konin – **Konin GT-1**

- Konstantynów Łódzki
- Sieradz
- Koło
- Zgierz
- i inne

Zbiornik geotermalny – piaszczyste utwory jury dolnej
Geothermal reservoir – Lower Jurassic sandstones

Celem eksploatacji geotermalnej jest uzyskanie wód:

- **o największej temperaturze złożowej i eksploatacyjnej,**
- **maksymalnej wydajności w warunkach artezyjskich**
- **o najniższej mineralizacji**

Exploitation of geothermal reservoir aims to produce water of highest possible reservoir and working temperature, and of highest discharge (possibly under artesian conditions) at the lowest TDS.

Czynniki wpływające na opłacalność wykorzystania zasobów geotermalnych

1. Warunki hydrogeotermalne:

✓wydajność eksploatacyjna wód podziemnych

✓temperatura wód geotermalnych

✓głębokość zalegania warstwy wodonośnej

✓skład chemiczny wody/mineralizacja

2. Projekt instalacji:

✓roczny współczynnik obciążenia instalacji - czas wykorzystania pełnej mocy cieplnej ujęcia
✓stopień schłodzenia wody geotermalnej
✓odległość geotermalnych otworów wiertniczych od odbiorcy ciepła
✓koncentracja zapotrzebowania na ciepło na obszarze jego odbioru

The cost effectiveness of geothermal waters utilization is controlled by several factors:

1. Hydrogeotermal conditions:

✓ *discharge of groundwaters*
✓ *temperature of geothermal waters*
✓ *depth to groundwater reservoir*
✓ *chemical composition of groundwaters (TDS)*

2. Mode of installation load:

✓ *annual load coefficient for installation - time of operation under full thermal power*
✓ *cooling degree of geothermal water*
✓ *distance from geothermal well to energy consumers*
✓ *concentration of heat demand in the area*

Rozpoznanie obszaru badań/ Recognition of the research area

Dane wykorzystane do analiz:

- Dane archiwalne
- Dane otworowe
- Interpretacje sejsmiczne
- Geofizyka wiertnicza

Input data:

- Archival data
- Well data – stratygraphy, litology, laboratory measurements etc.
- Seismic interpretations
- Well logs

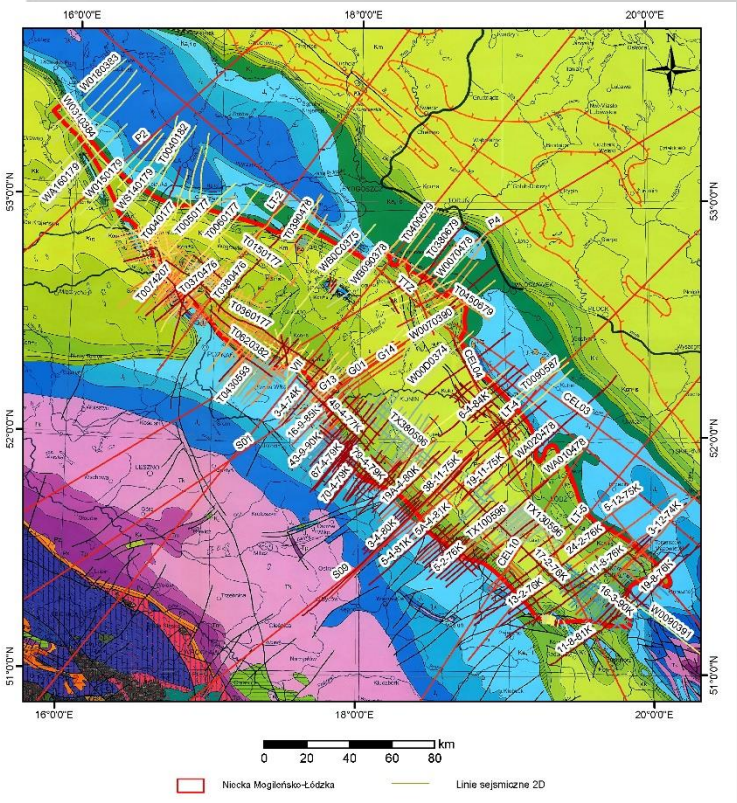

20 648 – ilość otworów, number of wells

- 115 –>1500 m
- 7 –>3000 m

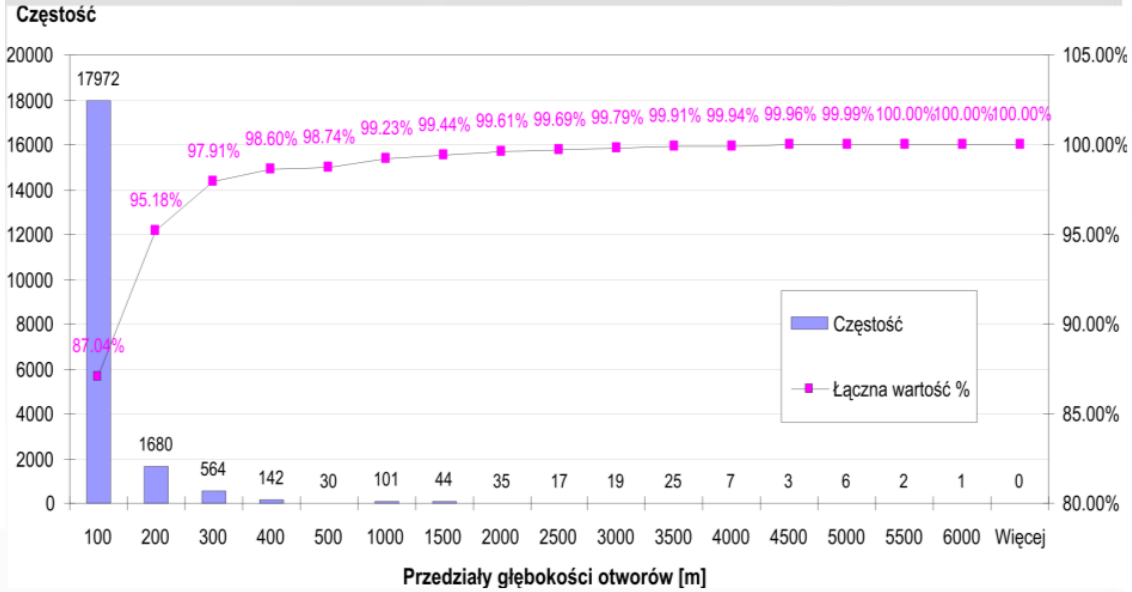

Histogram rozkładu ilości otworów w przedziałach głębokościowych, w rejonie niecki mogileńsko-łódzkiej na podstawie informacji CBDG

Trójwymiarowy model geologiczny niecki mogileńsko-łódzkiej

3D geological model of Mogilno-Łódź Trough

Obszar modelowania/modeling area – ok. 55 tys. m^2
Obszar niecki/ Trough area – ok. 18 tys. m^2

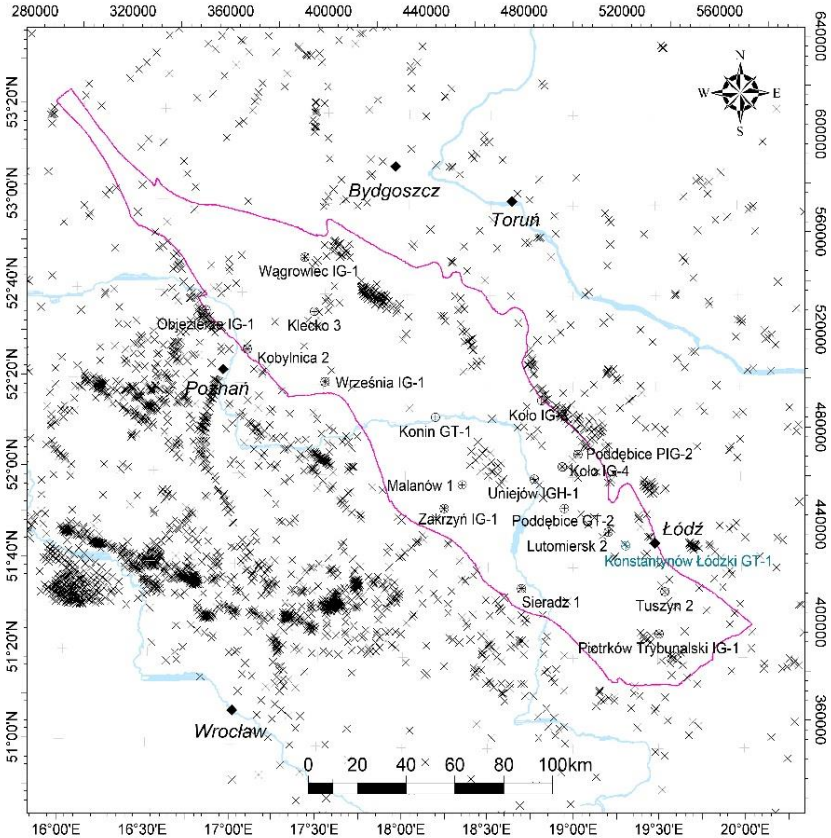

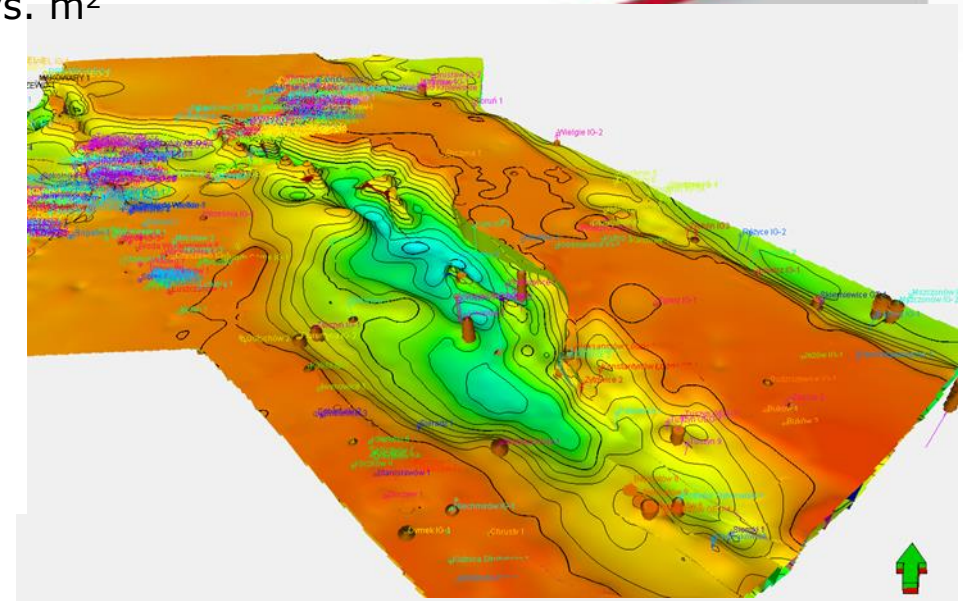

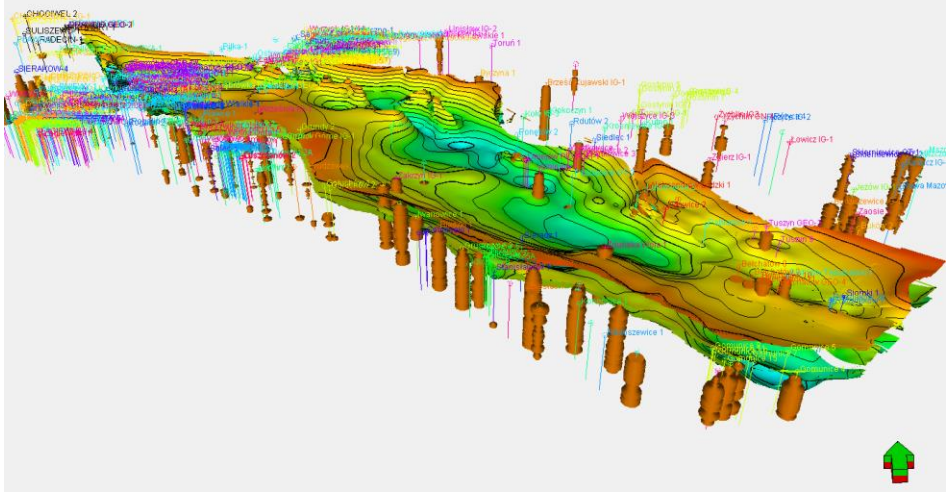

K1-120
J1-105

Trójwymiarowy model geologiczny niecki mogileńsko-łódzkiej
3D geological model of Mogilno-Łódź Trough

Model strukturalny/ Geological model

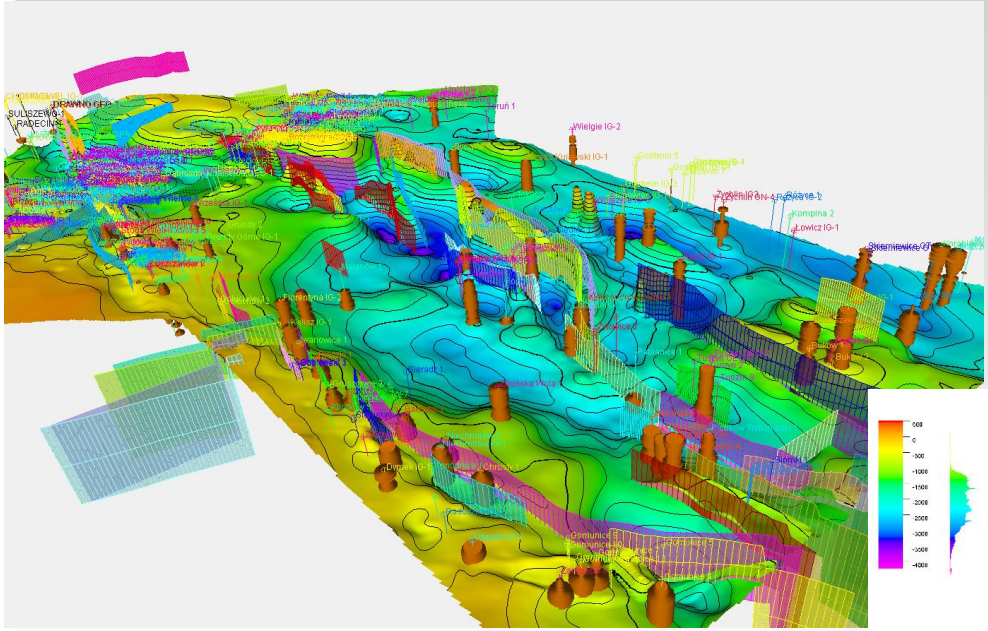

Model uskokowy/ Fault model
73 uskoki /faults

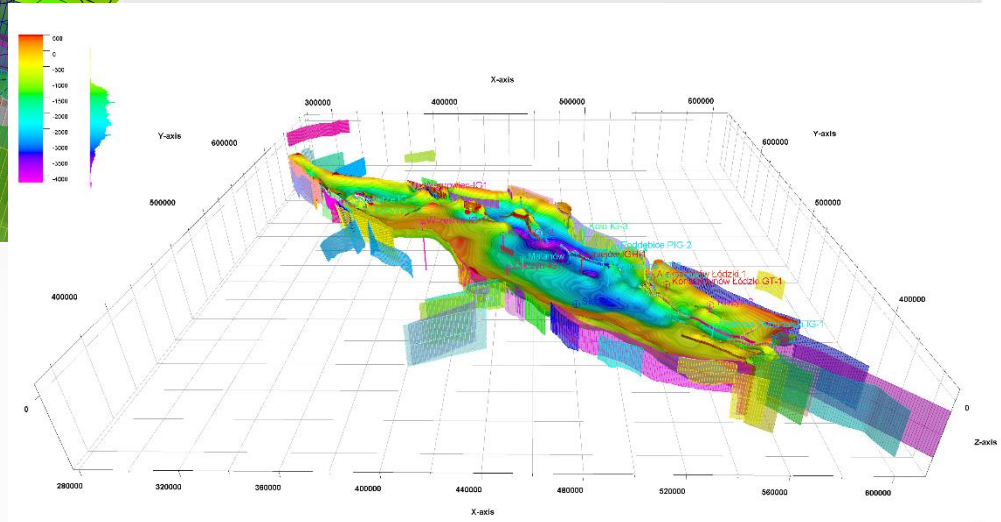

Trójwymiarowy model geologiczny niecki mogileńsko-łódzkiej - wyniki

3D geological model of Mogilno-Łódź Trough - results

K1

Strop/Top of the aquifer

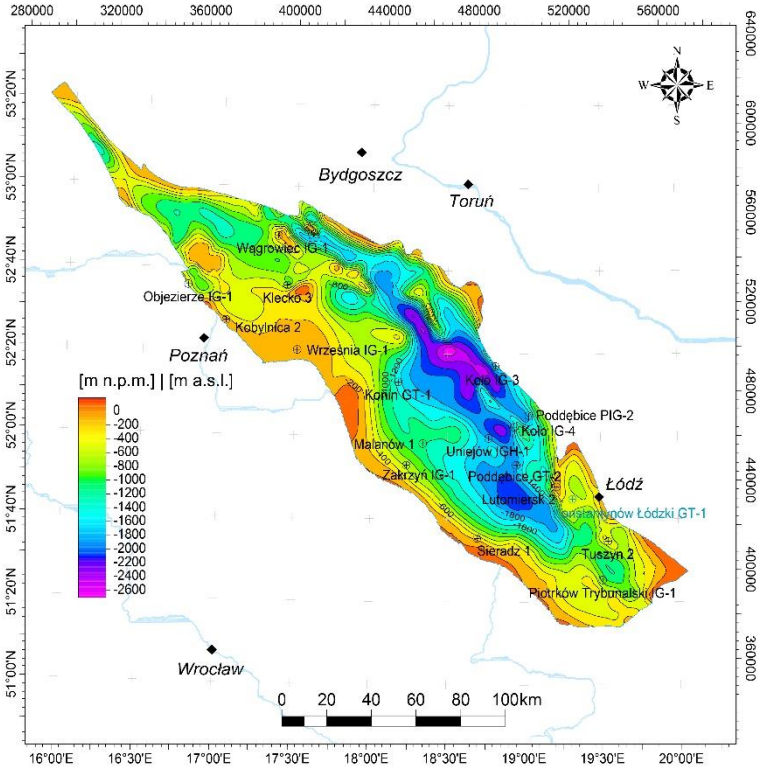

Miąższość całkowita/Total thickness

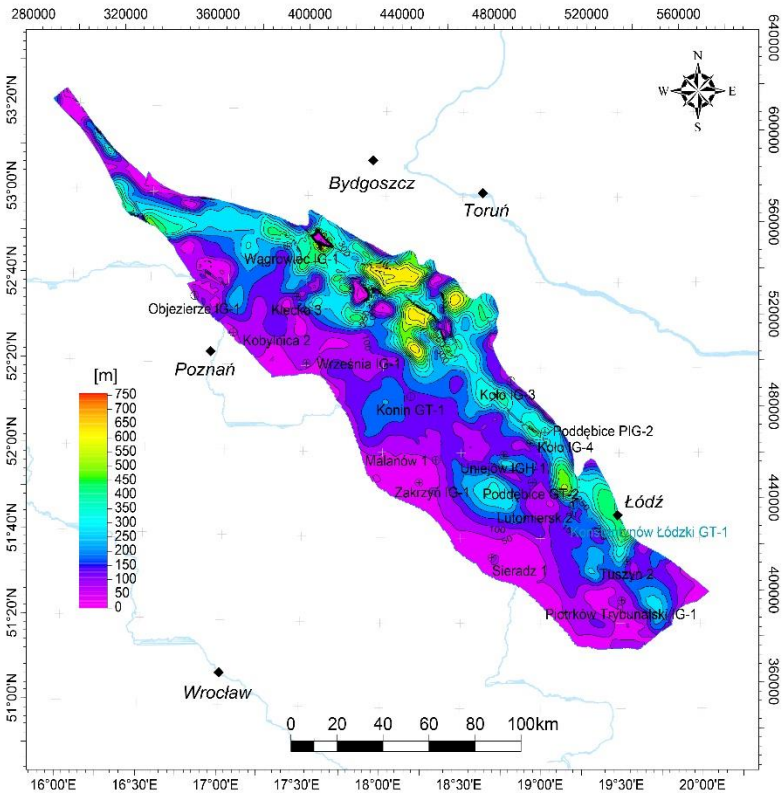

Trójwymiarowy model geologiczny niecki mogileńsko-łódzkiej - wyniki

3D geological model of Mogilno-Łódź Trough - results

J1

Strop/Top of the aquifer

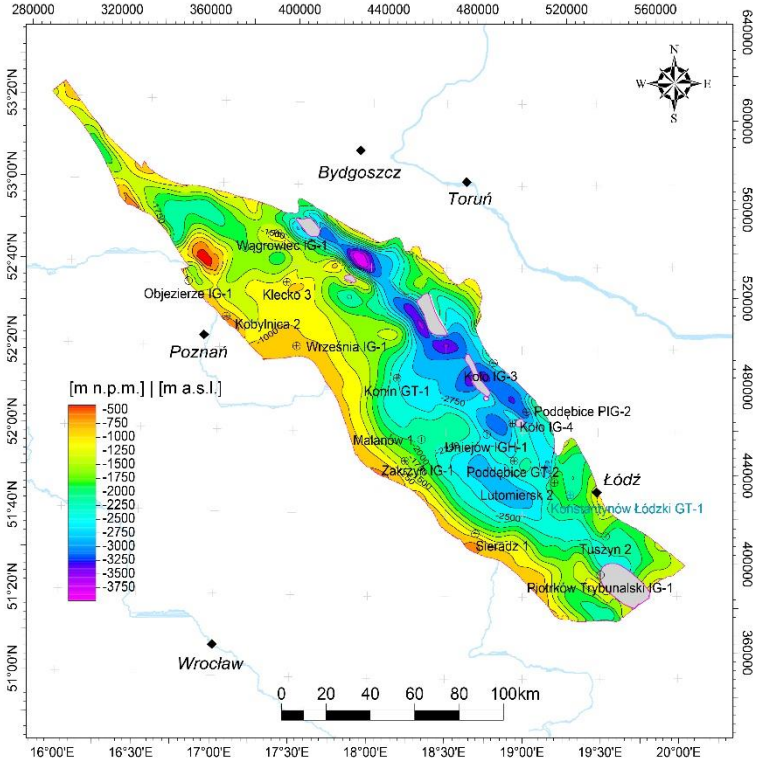

Miąższość całkowita/Total thickness

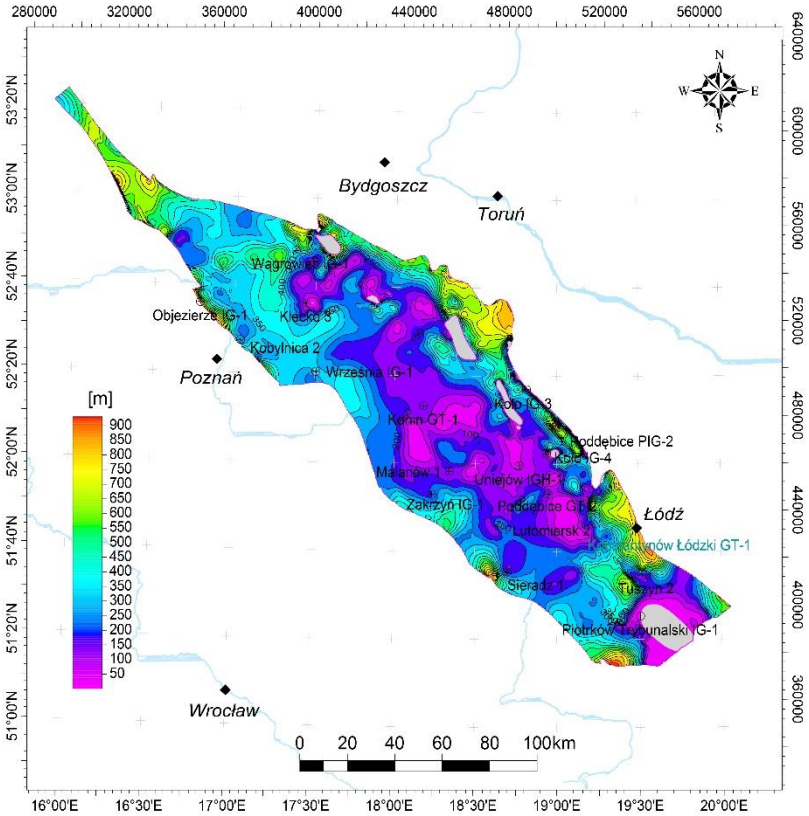

Trójwymiarowy model parametryczny niecki mogileńsko-łódzkiej

3D parametric model of Mogilno-Łódź Trough

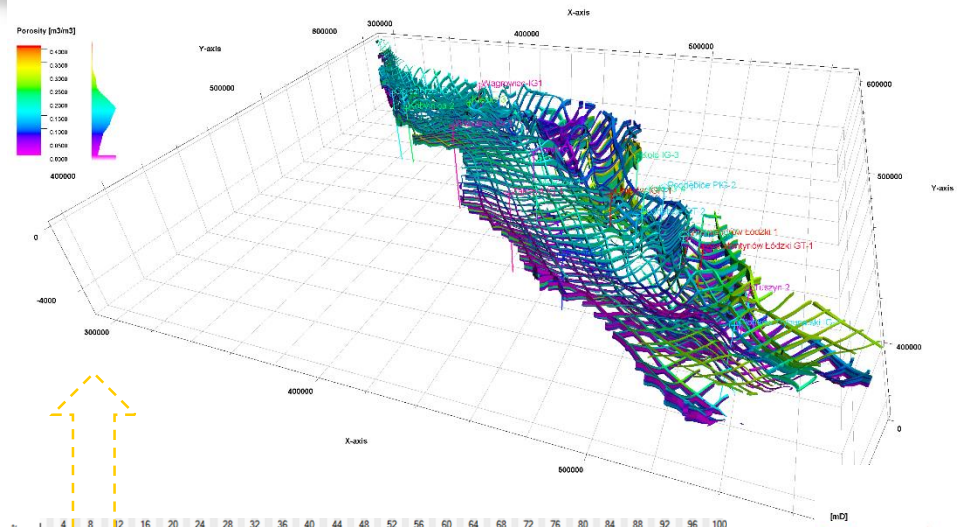

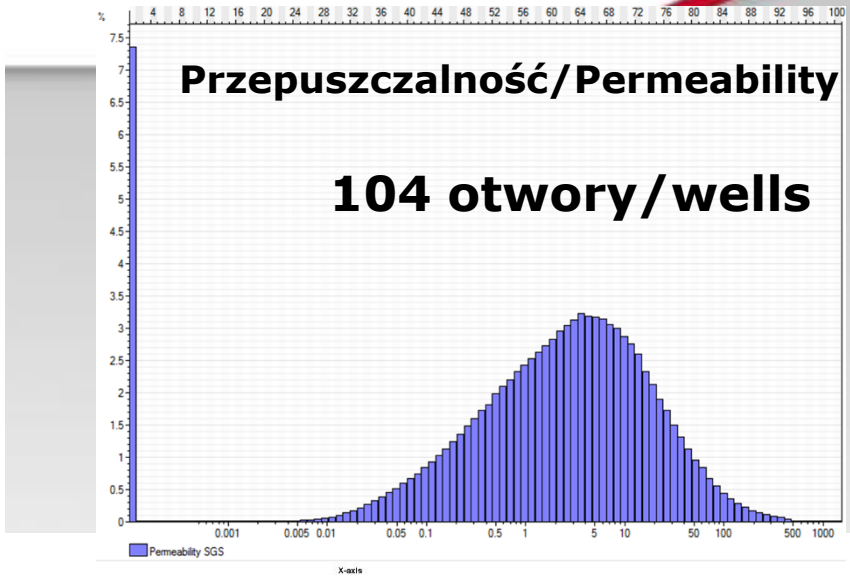

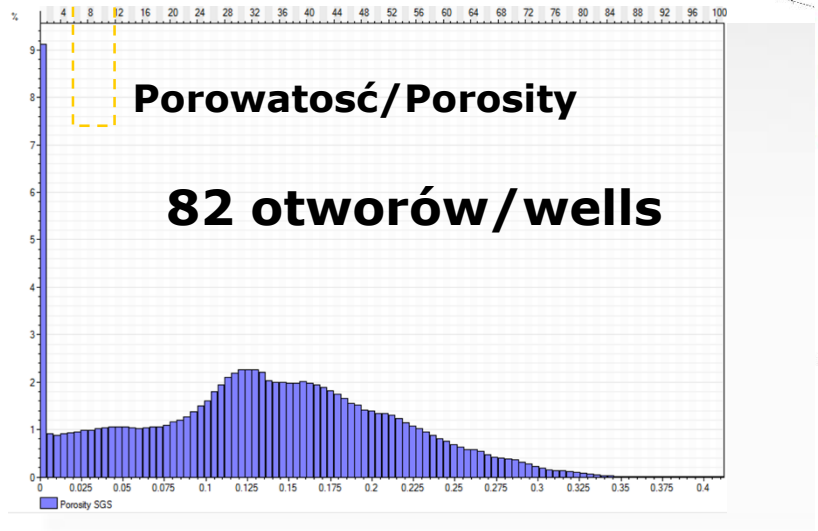

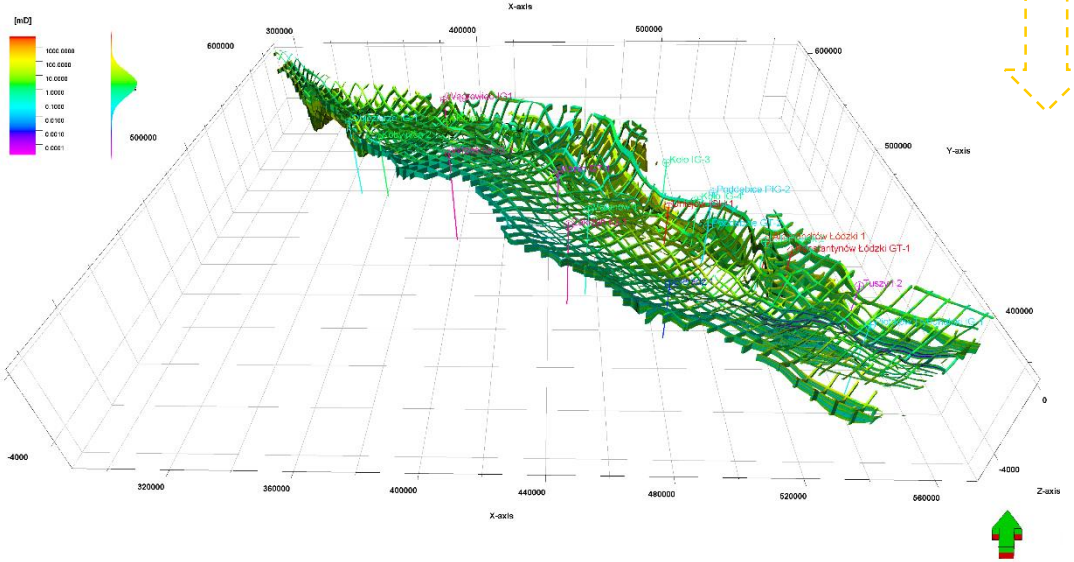

Trójwymiarowy model parametryczny niecki mogileńsko-łódzkiej
3D parametric model of Mogilno-Łódź Trough

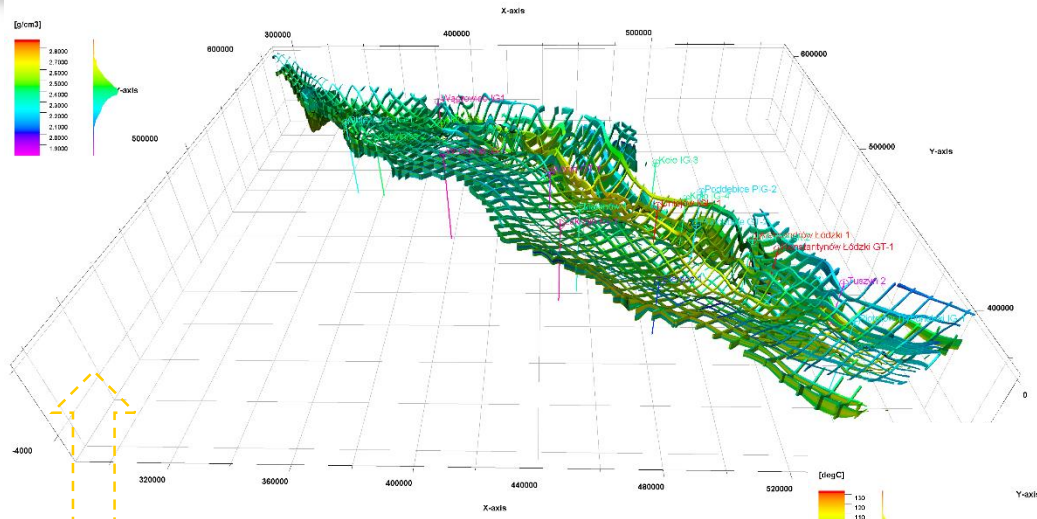

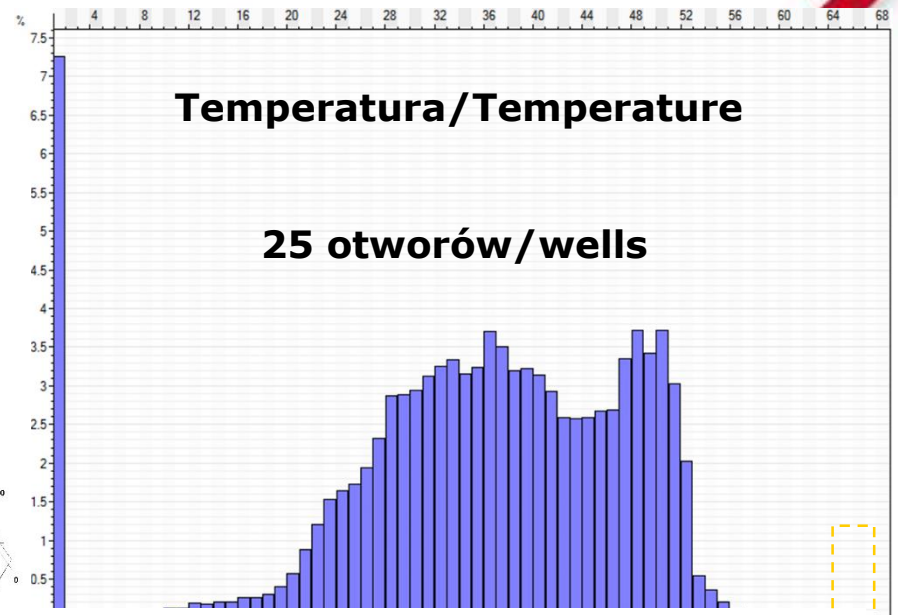

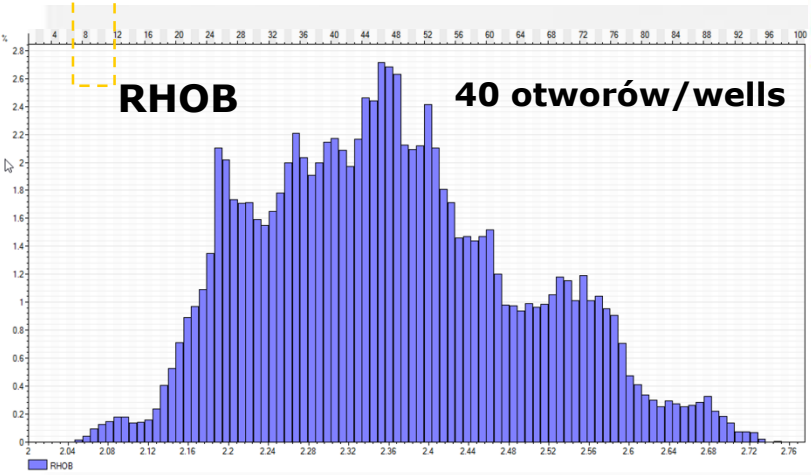

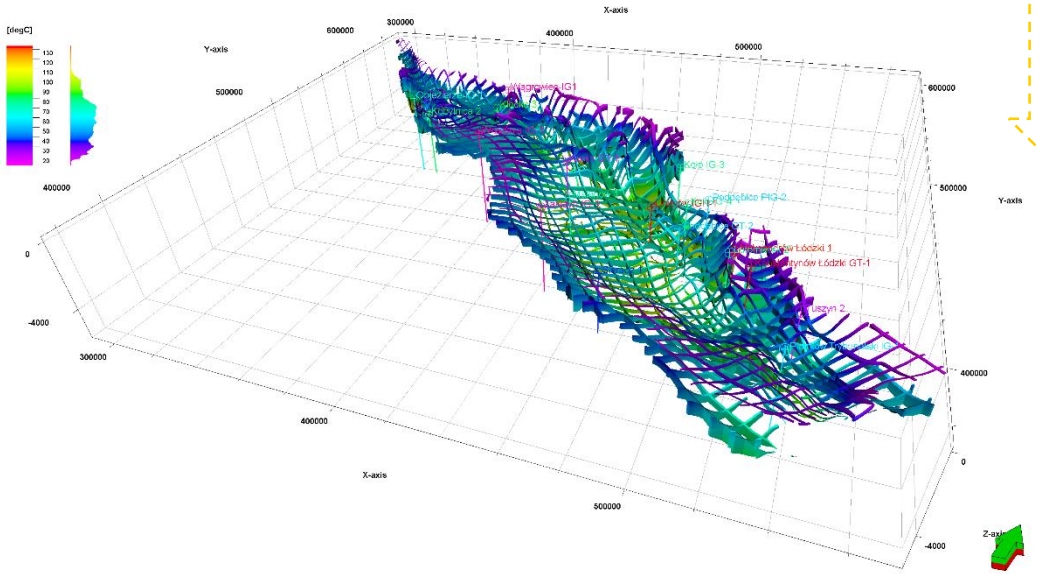

Charakterystyka termiczna obszaru

Thermal characteristics of the area

Gęstość strumienia cieplnego Heat flow density**: 75-85 mW/m2**
Gradient geotermiczny Geothermal gradient**: 2.5-3.5°C/100m (Września IG-1 -3.51)**

K1

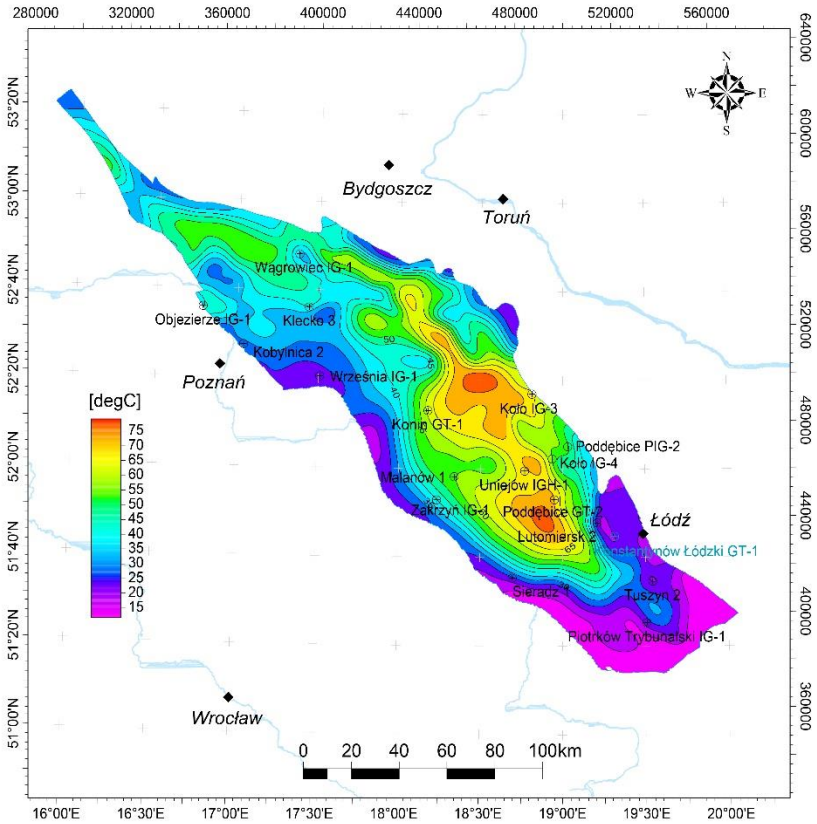

J1

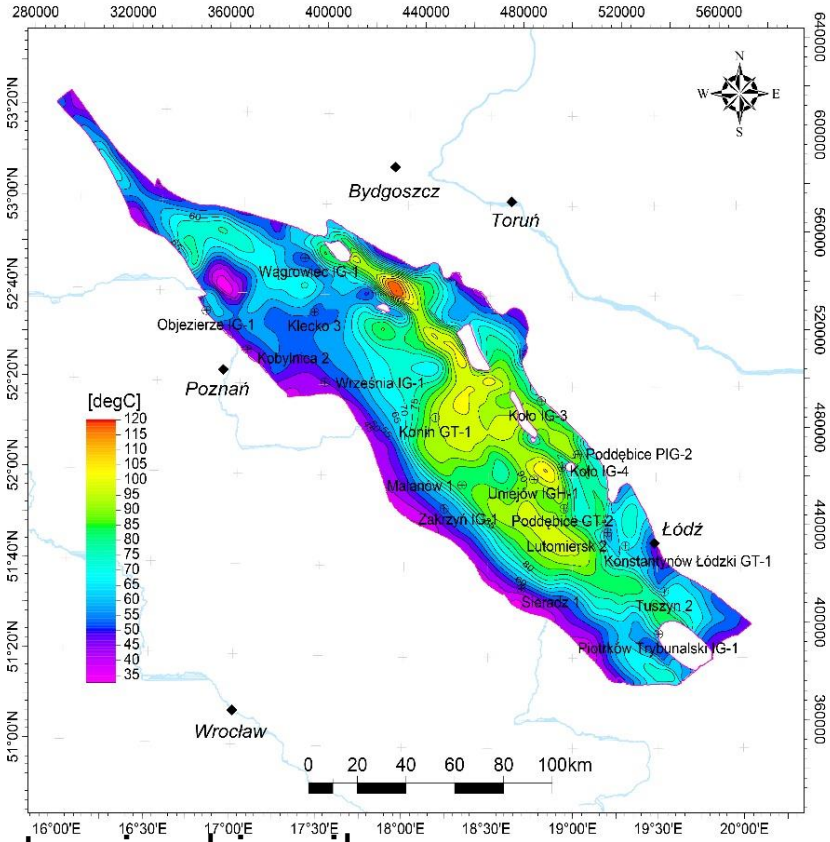

Mapy rozkładu temperatury w stropie zbiornika

Maps of temperature distribution in the top of aquifer

Parametry fizyko-chemiczne wód niecki mogileńsko-łódzkiej – zbiornik dolnokredowy

Physical and chemical parameters - Lower Cretaceous aquifer

K1

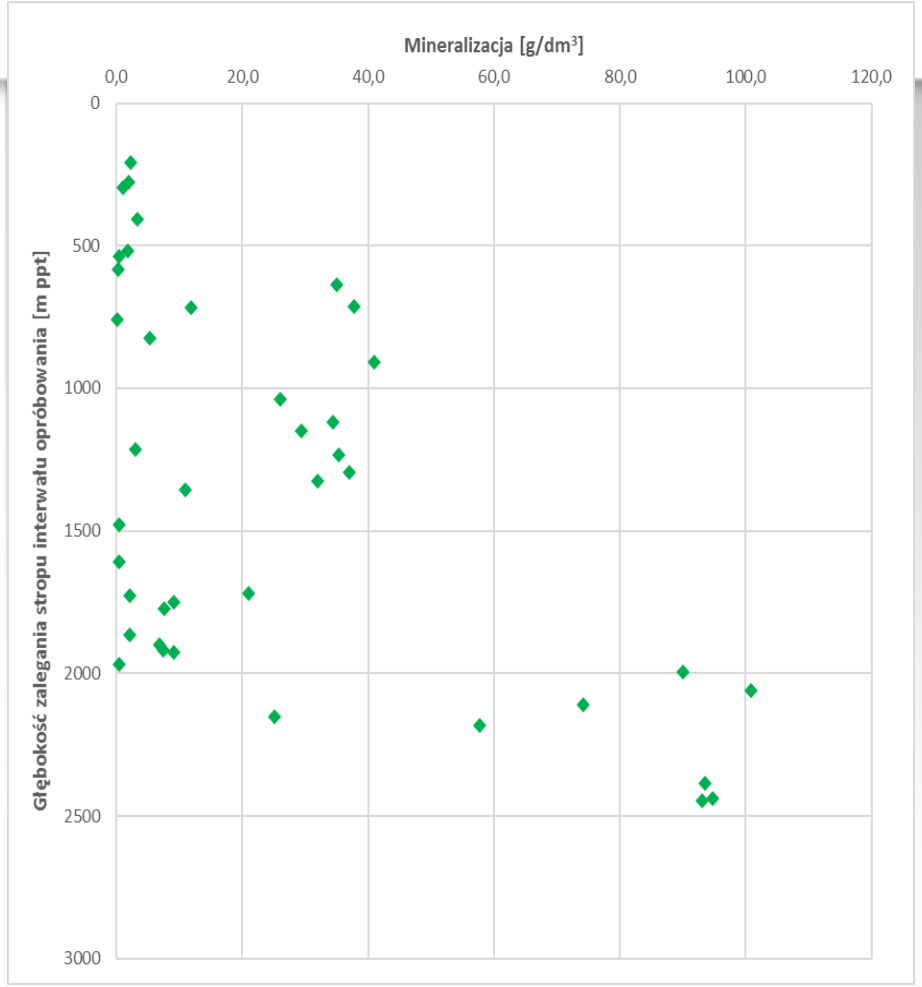

Wykres zależności mineralizacji próbek wody z utworów kredy dolnej od głębokości interwału opróbowania

Typ chemiczny wód/
Chemical type of water: Na-Cl, Na-Cl-HCO3, Ca-Na-HCO3, Na-Ca-HCO3-SO4, Na-Ca-HCO3
Mineralizacja wód/ TDS: 0.2 do 100 g/L

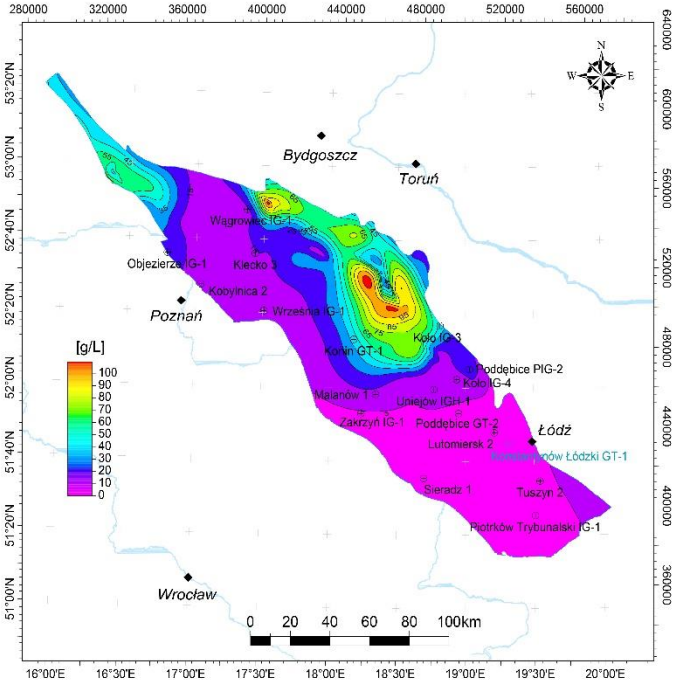

Parametry fizyko-chemiczne wód niecki mogileńsko-łódzkiej – zbiornik dolnojurajski

Physical and chemical parameters - Lower Jurassic aquifer

J1

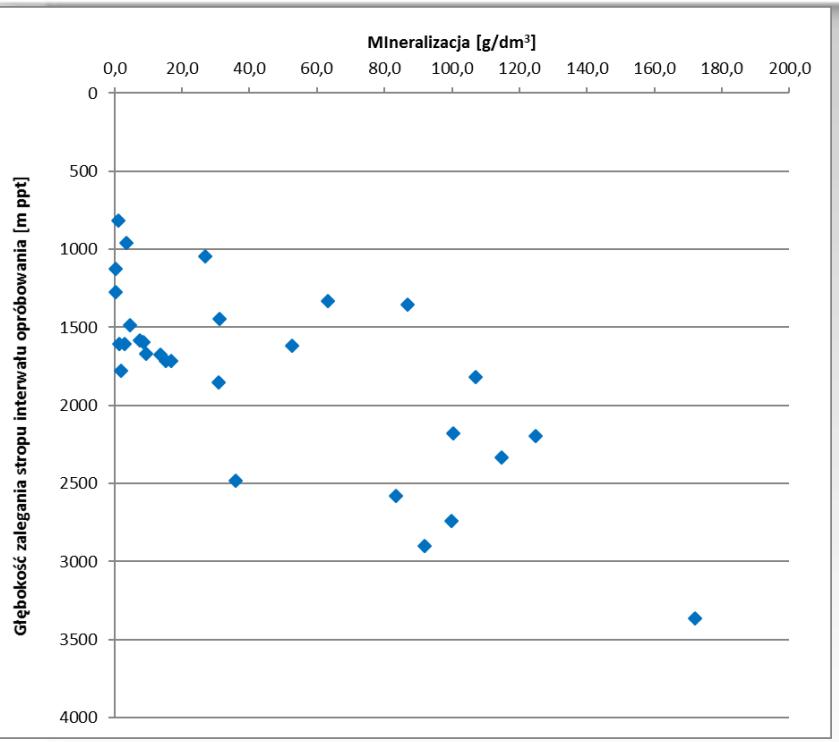

Wykres zależności mineralizacji próbek wody z utworów jury dolnej od głębokości interwału opróbowania

Typ chemiczny wód/ Chemical type of water:
Na-Cl, Na-Mg-Cl, Na-Cl-SO4
Na-HCO3-SO4-Cl, Na-HCO3, Na-Ca-SO4
Mineralizacja wód/ TDS: 0.4 do 172 g/L
przeważnie/mostly >100g/L

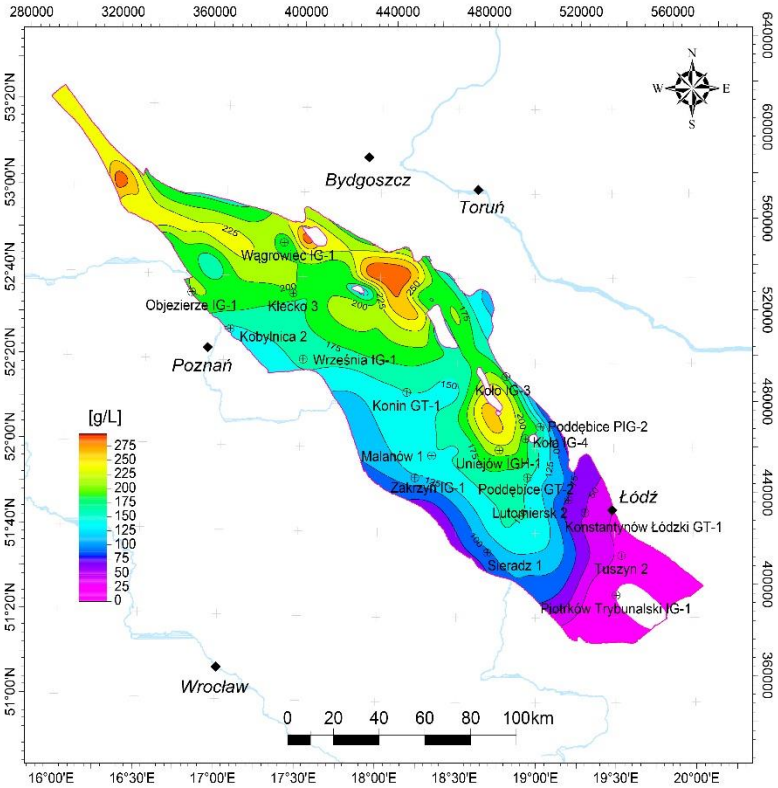

Potencjalna wydajność otworów wiertniczych

Potential discharge of wells

$$Q = 2\pi * k * m * \frac{S}{\ln \frac{R}{r}}$$

Równanie Darcy-Dupuit'a

Q - wydajność otworu eksploatacyjnego, [m^3/s];
k - współczynnik filtracji, [m/s];
m - miąższość utworów wodonośnych, [m];
S – depresja, [m];
r - promień filtra eksploatacyjnego, [m];
R - promień leja depresji, [m];

K1

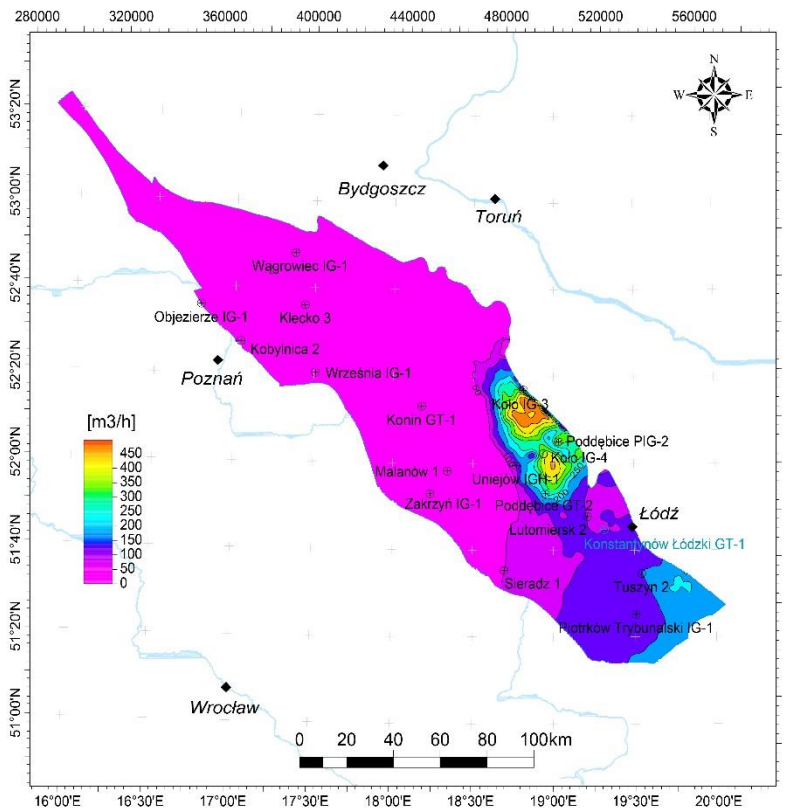

J1

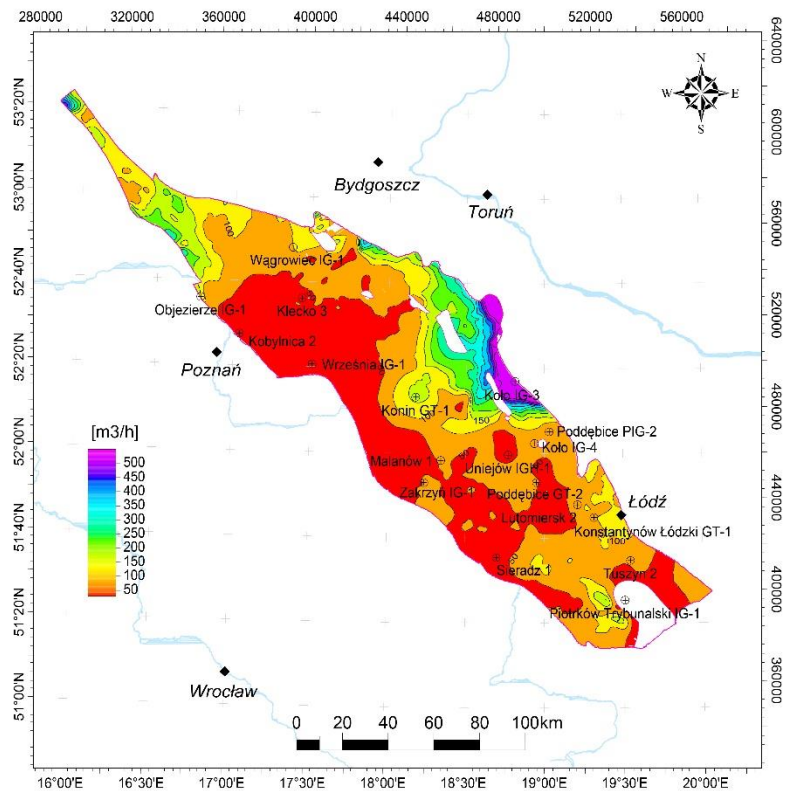

Przewidywana moc cieplna potencjalnych instalacji geotermalnych

Expected thermal power of potential geothermal installations

K1

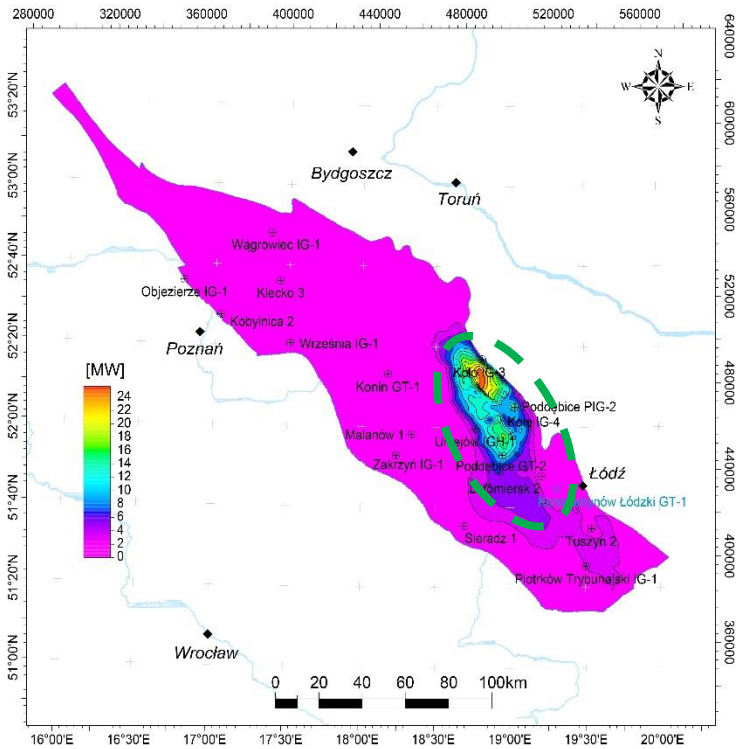

J1

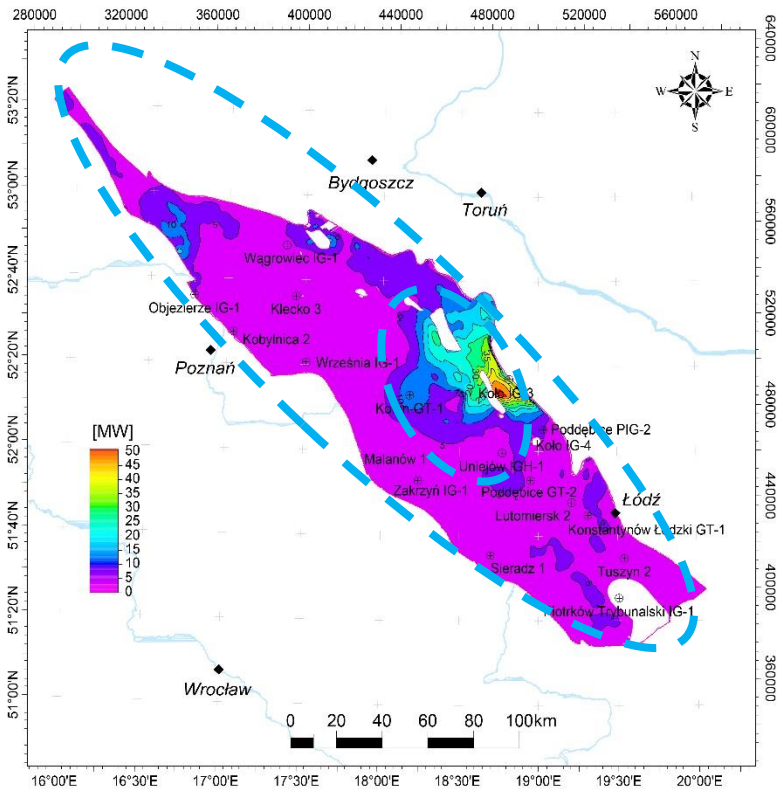

Wnioski/rekomendacje na przyszłość

Conclusions / recommendations for the future

Iceland Liechtenstein Norway grants

- Rejon niecki mogileńsko-łódzkiej to jeden z najbardziej perspektywicznych rejonów w Polsce dla efektywnego wykorzystania zasobów geotermalnych i najbardziej perspektywiczny w rejonie Niżu Polskiego
- Na obszarze Niżu Polskiego występują także inne regiony, dla których celowe jest zagospodarowanie zasobów geotermalnych – niecka warszawska, niecka szczecińska, lokalnie także inne obszary
- Lokalizacje perspektywiczne dla wykorzystania wód geotermalnych poziomu dolnokredowego nie występują w całej niecce, jedynie w jej części
- Większy potencjał energetyczny związany jest z wodami zbiornika dolnojurajskiego. W przypadku ich wykorzystania należy mieć na uwadze wysoką mineralizacje wód tego zbiornika - systemy dwuotworowe
- Oprócz warunków hydrogeotermalnych dla powodzenia inwestycji znaczenie ma także maksymalizacja wykorzystania potencjału geotermalnego– tzw. kaskadowe wykorzystanie – doświadczenia Partnerów zagranicznych
- Konieczne jest zrównoważone zagospodarowanie zasobów geotermalnych – monitoring parametrów eksploatacyjnych i złożowych

- ✓ *The area of Mogilno-Łódź Syncline is one of the most prospective regions in Poland for effective use of geothermal resources and the most prospective on the Polish Lowland*
- ✓ *On the area of the Polish Lowland there are also other regions, where geothermal resources should be used, namely Warszawa Syncline, Szczecin Syncline, and locally, other areas*
- ✓ *Prospective locations for Lower Cretaneous geothermal water use do not occur in the whole syncline, but only in some part of it*
- ✓ *Higher energy potential relates to Lower Jurassic reservoir waters. If they are used, high water mineralisations of that reservoir should be borne in mind – geothermal dublets*
- ✓ *Apart from hydrogeothermal conditions, maximised use of the geothermal potential, the so-called cascade use, is also significant for the investment success; foreign Partners' experience*
- ✓ *Sustainable management of geothermal resources, including monitoring of exploitation and reservoir parameters, is necessary*

Iceland Liechtenstein Norway grants

Dziękujemy za uwagę!

Thanks for the attention!

eeagrants.org
www.eeagrants.agh.edu.pl